

Dolní oblast Vítkovice, Ostrava (2009 – doposud)

Projektant

Ing. arch. Josef Pleskot
Ing. Milan Šraml
Ing. arch. Jan Malík
a další ...

Zhotovitel

Uživatel

Sdružení Dolní oblast
Vítkovice

Provozovatel

Sdružení Dolní oblast
Vítkovice

Popis

Dolní oblast Vítkovice je národní kulturní památka nacházející se poblíž centra Ostravy ve Vítkovicích. Zahrnuje rozsáhlý průmyslový areál Vítkovických železáren s unikátním souborem industriální architektury. Souboru tří na sebe navazujících celků – černouhelného dolu, koksovny a vysokopecního provozu. Oblast je zapsána v seznamu Evropského kulturního dědictví.

V červnu 2002 byla nařízením vlády Dolní oblast Vítkovic prohlášena národní kulturní památkou. V prosinci 2008 se pak jako jedna ze čtyř českých památek dostala na vznikající seznam Evropského kulturního dědictví.

V roce 2012 byla dokončena 1. část projektu a byly zpřístupněny tři základní objekty národní kulturní památky, Vysoká pec č. 1, Plynojem a Budova VI. energetické ústředny.

Vysoká pec č. 1

Podle projektu architekta Josefa Pleskota byla pec v letech 2011 – 2012 stavebně uzpůsobena jako interaktivní naučná a vyhlídková trasa. 20. 3. 2012 byl prohlídkový okruh zpřístupněn pro veřejnost.

Naučný okruh začíná u jeřábové dráhy, kde se původně navážel kovový šrot k recyklaci. Prohlídka pokračuje výjezdem na pec čtyřtunovým, panoramatickým, skipovým výtahem, který má kapacitu dvanáct až

šestnáct lidí a v jeho dráze se původně navážela vsázka do pece. Naučná trasa dále ukazuje místo, kde se vsázka vsypávala do pece, je prezentován proces tavby železa na plošině ve výšce 45 m a je možné vyjet na vyhlídkovou věž na vrcholu pece ve výšce 60 m. Součástí prohlídky je i místo odpichu vysoké pece včetně vnitřního prostoru, odlévací plošina nebo velín s původním zařízením, kterým se řídila výroba železa.

Plynojem - Multifunkční aula Gong

Dle návrhu architekta Josefa Pleskota začaly v listopadu 2010 přípravné práce na rekonstrukci budovy. Zvon plynojemu byl v období od 13. do 23. ledna 2011 vyzvednut o 1492 cm a do vnitřního prostoru byla umístěna vestavba zahrnující konferenční sály, foyer, šatnu, galerii a velkokapacitní sál pro 1500 návštěvníků. Multifunkční aula byla otevřena 1. května 2012.

VI. energetická ústředna

Na základě projektu Heleny a Václava Zemánkových a v konečné fázi architekta Zdeňka Fránka byla VI. energetická ústředna reaktivována na Malý svět techniky U6, interaktivní expozici s návazností na technické tradice regionu. Expozice byla otevřena na podzim 2012. Kromě expozice, vznikl v objektu také výukový prostor, součástí jsou tři učebny a jeden velký výukový sál.

Velký svět techniky - Science and technology center

Od 26. září 2014 je v Dolních Vítkovicích v provozu moderní science center Svět techniky. Obsahuje čtyři stáje expozice - Dětský svět, Svět Civilizace, Svět vědy a objevů a Svět přírody. Najdete zde také množství učeben, laboratoře dílny, 3D kino a Divadlo vědy.

Vysoká pec č.1 - Nástavba

V Dolní oblasti Vítkovice došlo ke konverzi další z technických památek - Vysoké pece č.1. Ta byla použita pro vystavění více než dvacetimetrové válcové nástavby – vyhlídkové věže s multifunkčními prostory. Návštěvníkům se tak naskytuje úžasný panoramatický výhled do okolí.

Objektem nástavby je rotační těleso zavěšené na vrcholu stávající ocelové konstrukce vysoké pece. Je táhly vpleteno do posledních dvou výškových úrovní. Projekt propojuje v úrovni 55 m prezentační prostor jako součást naučné stezky po peci, v úrovni 62 m kavárnu, v úrovni 66

m klub a v úrovni 71 m střešní vyhlídkovou terasu.

Nástavba Vysoké pece č. 1 známá jako Bolt Tower si odnesla titul Stavba roku 2015.

Zpřístupnění a nové využití NKP Hlubina – 1. část

Obsahem projektu je rekonstrukce budov Národní kulturní památky (oblast dolu Hlubina) na ateliéry, klubovny, zkušebny, místnosti pro výuku a vzdělávání, prezentační prostory a sály a jejich naplnění neziskovými (vzdělávacími, kulturními, volnočasovými, společenskými) aktivitami z oblastí umění, ekologie a sociální sféry. Všechny aktivity v projektu a dílčí cíle jsou zaměřeny na skutečnost, aby se území NKP stalo po dokončení projektu nedílnou součástí městské a regionální vzdělávací infrastruktury ve smyslu využití technické památky pro kulturně-společenské aktivity.

Výstupem projektu bude rekonstrukce a reaktivace těchto objektů NKP:

1. Sklad MTZ, rozvodna, průběžná jídelna
2. Staré koupelny
3. Kompresorovna
4. Těžní věž
5. Průběžný (spojovací) most